SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 487
van **YVES BUYSSE**
datum: 31 maart 2022

---

aan **WOUTER BEKE**
VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Actieplan (Zij-)Instroom zorg- en welzijnssector - Initiatieven

Minister Beke en minister Crevits hebben samen met de sociale partners het actieplan (Zij-)Instroom uitgewerkt. Hiermee wenst de Vlaamse Regering via diverse initiatieven meer mensen toe te leiden naar de zorg- en welzijnssector. Er wordt hiervoor 30 miljoen euro uitgetrokken voor bijkomende maatregelen.

Vlaanderen zal de zorg- en welzijnsorganisaties de mogelijkheid bieden om niet-gekwalificeerde of onvoldoende gekwalificeerde personen aan te werven met een contract van onbepaalde duur, op voorwaarde dat onmiddellijk een opleiding wordt opgestart.

De administratieve procedures voor het gelijkstellen van buitenlandse diploma's worden tegen het licht gehouden om ervoor te zorgen dat die zo kort en goedkoop mogelijk worden en zodat administratieve procedures geen drempel voor tewerkstelling in de zorg- en welzijnssectoren zijn.

Zijinstromers worden toegeleid naar een inleefmoment bij verschillende zorgorganisaties om kennis te maken met de sector. Hierna kan men betaald een opleiding volgen richting de zorg- en welzijnssector.

Ook sensibiliseringsacties worden opgezet met als doel een positieve beeldvorming te genereren van de Vlaamse zorg- en welzijnssectoren.

De overheden moeten een beleid voeren voor een innovatieve arbeidsorganisatie, waarbij de werkgever de jobs en taken maximaal afstemt op de mogelijkheden, ambities en competenties van het aanwezige personeel.

1. Graag een stand van zaken over het actieplan (Zij-)Instroom. Welke initiatieven werden al genomen, met welke budgetten?
2. Hoeveel niet-gekwalificeerde of onvoldoende gekwalificeerde personen werden al aangeworven met een contract van onbepaalde duur? Graag een overzicht per zorginstelling, met vermelding van opleiding die werd opgestart. Hierbij een opdeling van de werknemer naargelang nationaliteit, geslacht en leeftijdscategorie.
3. Welke wijzigingen werden al doorgevoerd om de administratieve procedures voor het gelijkstellen van buitenlandse diploma's te vereenvoudigen? Graag een stand van zaken.
4. Hoeveel zijinstromers hebben al een opleiding gevolgd tot een job binnen de zorg- en welzijnssector? Graag een opdeling per nationaliteit, geslacht en leeftijdscategorie van de zijinstromers naargelang gevolgde opleiding.

Vlaams Parlement

5. Hoeveel inleefmomenten voor zijinstromers bij verschillende zorgorganisaties werden al georganiseerd? Graag een overzicht. Hoe evalueert de minister het succes van deze initiatieven?
6. Hoeveel sensibiliseringsacties werden opgezet met als doel een positieve beeldvorming van de zorg- en welzijnssector te vormen? Graag een overzicht. Hoe evalueert de minister het succes van deze initiatieven?
7. Graag een stand van zaken over het creëren van een innovatieve arbeidsorganisatie van de overheden. Welke verbeterpunten werden al blootgelegd?
8. Hoe evalueert de minister voorgaande antwoorden? Zal 30 miljoen euro voor dit actieplan volstaan?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Hilde Crevits (509), Wouter Beke (487).

WOUTER BEKE
VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

GECOÖRDINEERD ANTWOORD
op vraag nr. 487 van 31 maart 2022
van **YVES BUYSSE**

---

1. Minister Beke

Departement WVG

In het BVR tot toekenning van een subsidie voor de uitvoering van het geïntegreerde actieplan (zij-) instroom 2021-2024 in de VIA-sectoren (goedgekeurd op VR 17 december 2021), zijn de volgende acties en budgetten bepaald:

- versterken van de bestaande kwalificerende sectorale opleidingen door te voorzien in meer plaatsen en het uitbreiden naar andere sectoren en doelgroepen: 16.865.278,00 euro, uitbetaald in 2 fasen:
    - voorschot van 5.043.345,30 euro, uitbetaald na goedkeuring van dit besluit;
    - saldo van 11.821.932,70 euro, uitbetaald uiterlijk op 28 februari 2022;
- volgende acties:
    - inzetten op branding, communicatie en sensibilisering met het oog op het verhogen van de instroom richting de zorg- en welzijnssector;
    - voorzien van een structureel kanaal voor instroom en opleiding binnen de basisfinanciering van de diverse zorg- en welzijnssectoren, met de nodige aandacht voor coaching en begeleiding op de werkvloer;
    - oprichten van een intakeplatform en het harmoniseren van de bestaande sectorale opleidingen;
    - andere acties met het oog op het verhogen van de instroom richting de zorg- en welzijnssector.

Hiervoor wordt een budget van 13.008.067,30 euro voorzien. Dit budget wordt verder gefaseerd uitgekeerd na validatie op de stuurgroep van de acties. Hier is momenteel nog geen uitbetaling gebeurd.

Deze subsidie loopt van 1 december 2021 tot 31 december 2024.

De sociale partners zijn momenteel bezig met de uitrol van het versterken van de bestaande kwalificerende sectorale opleidingen, over de periode 2022-2024:

- private sectoren: er is een budget voorzien van 13.823.729 euro. Hiermee zullen 242 extra trajecten gerealiseerd worden;
- publieke sectoren: er is een budget voorzien van 3.041.550 euro. Hiermee zullen 66 extra trajecten gerealiseerd worden.

De opstart is voorzien voor september 2022.

Over de andere acties en maatregelen is tripartite overleg gaande of nog op te starten. De volgende overlegstructuur is overeengekomen:

- Stuurgroep:
    - Voorzitter: kabinet Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (WVG);
    - Samenstelling: zoals bepaald in het voornoemde BVR
        - Zorgambassadeur;
        - Woordvoerders sociale partners VIA;
        - Vertegenwoordiger kabinetten beleidsdomeinen WVG, Werk en Sociale Economie (WSE) en Onderwijs en Vorming (OV);
    - Rol: voorbereiding/bespreking acties, toewijzing middelen en te nemen beslissingen;
- Centrale Onderhandelingsgroep (COG) Actieplan (zij-)instroom:

    - Voorzitter: Zorgambassadeur;
    - Samenstelling:
        - leden stuurgroep;
        - sociale partners VIA6;
    - Rol: o.a. rapportering stand van zaken acties en budget door stuurgroep, bespreking en validering;
- Operationele groep:
    - Voorzitter: Zorgambassadeur;
    - Samenstelling:
        - "vaste" (kern)groep, maar aangevuld met deskundigen/experts per thema/actie;
        - eventueel aparte projectgroepen indien noodzakelijk;
    - Rol: ter ondersteuning van de stuurgroep, voorbereidend.

Ondertussen is een eerste projectgroep rond branding, communicatie, sensibilisering en oprichten intakeplatform van start gegaan in februari 2022.

De andere acties worden in het overleg april-mei 2022 verder vormgegeven.

OPZ Rekem
Het OPZC Rekem is gestart met een denkoefening die diversificatie van functies, rollen en taken in de zorg beschrijft. Dit omdat het aanbod op de arbeidsmarkt van verpleegkundigen uitgeput is. Dit heeft ertoe geleid dat het OPZC Rekem niet enkel personen met een erkenningsnummer (verpleegkundigen, klinisch psychologen, …) of visum (zorgkundigen) aanwerft maar ook buddy's en patiëntbegeleiders. Via interne opleidingen kunnen zij hun taak behartigen en worden zij ingeschakeld in de multidisciplinaire teams.

OPZ Geel
Het OPZ Geel heeft zich ingeschreven voor het proefproject opleiding tot verpleegkundige voor medewerkers buiten de zorgsectoren, uitgaande van de RSZ (Sociale Maribel). De procedure is nog lopende, er werden nog geen contracten afgesloten.

VAPH
Vanuit het VAPH zelf lopen geen concrete acties rond zij-instroom. Wel zijn zij betrokken bij de stuurgroep van het onderzoek 'multi-inzetbaarheid' dat hiervoor binnen SWVG is opgezet, en heeft het VAPH mee input geleverd voor voorstellen voor een verdere concretisering van het actieplan.

<u>Minister Crevits</u>
De initiatieven krijgen op dit moment vorm aan de hand van de 4 werkgroepen. Er wordt op dit moment door de sociale partners van de verschillende paritaire comités die onder de zorg vallen gekeken op welke manier deze middelen het meest efficiënt en gedragen door alle betrokkenen ingezet kunnen worden. Deelprojecten die reeds beslist zijn of waar besprekingen aan de gang zijn, zijn de volgende:

- uitbreiding project 3030 met 56 VTE;
- uitbreiding #kiesvoordezorg en
- de opstart van een zij- instroom project begeleiders in de kinderopvang (38 trajecten) en persoons begeleiders/opvoeders (72 trajecten).

Dit is de info waar VDAB vandaag over beschikt. Meer info kan u bekomen bij VIVO en FEBI. Ook het mandaat van de budgetten zit hiervoor niet bij VDAB. Deze kan u opvragen bij VIVO of FEBI.

1. **Minister Beke**

Zoals aangegeven in mijn antwoord op vraag 1, moet het overleg over deze actie nog worden opgestart.

Binnen het OPZ Rekem wordt de selectie van buddy's en patiëntbegeleiders (zie ook deelvraag 1) kortelings opgestart. De werking kan dus nog niet geëvalueerd worden. In dit stadium en zonder evaluatie zal geen contract onbepaalde duur aangeboden worden.

Minister Crevits

De initiatieven worden op dit moment uitgerold. VDAB beschikt niet over deze data.

2. Voor deze vraag verwijs ik naar mijn collega Ben Weyts, minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand.

Het OPZ Geel volgt in deze het Vlaams personeelsstatuut.

3. Wat betreft de gevraagde opdeling naar geslacht en opleidingsgroep: in 2021 volgden 2868 personen een opleiding verzorgende, waarvan 305 mannen en 2563 vrouwen, 2214 personen volgden een opleidingen verpleegkunde, waarvan 387 mannen. 20 personen volgden een opleiding logistiek assistent, waarvan 1 man; 22 personen volgden de opleiding 'ingroei logistiek assistent (alle deelnemers waren vrouwen); 12 personen volgden de terugkeercursus verpleegkunde (waarvan 1 man); 18 personen volgden de opleidingen apotheekassistent (waarvan 3 mannen); de 22 deelnemers aan de opleiding tandartsassistent waren alle vrouwen; Van de 4 personen die de opleiding tandtechnicus was er 1 man; 1334 personen volgden de opleiding opvoeder, hiervan waren er 447 mannen; 2 personen volgden de opleiding medische beeldvorming (beide zijn dames), 74 personen volgden de opleiding 'ingroei in de social profit'; 23 hiervan waren mannen; 89 personen volgden de opleiding zorgportaal, waarvan 19 mannen; 65 personen volgden een oriëntatieopleiding richting zorg; 17 hiervan waren mannen; 382 personen volgden een vooropleiding in de zorg, waarvan 330 vrouwen. Van de 850 deelnemers aan een opleiding in de kinderopvang waren er 33 mannen. Tenslotte volgden 153 personen één van de overige opleidingen (zoals 'Totaalzorg' of 'ervaringsdeskundige armoede') Hiervan waren er 15 mannen (zie ook tabel voor een nog verdere opdeling per opleiding).

Wat betreft de gevraagde opdeling naar leeftijd: bij de verzorgenden zijn 407 van de 2868 personen jonger dan 25, 2448 behoren tot de leeftijdscategorie 25 tot 59 jaar, 13 personen zijn ouder dan 60. Bij de 2.214 cursisten verpleegkunde behoren er 1.968 tot de leeftijdscategorie 25 tot 59 jaar. 246 zijn jonger dan 25. Geen cursisten zijn ouder dan 60. Alle 12 de deelnemers aan de terugkeercursus verpleegkunde zijn tussen de 25 en 59 jaar oud. Van de 20 cursisten logistiek assistent zijn er 3 jonger dan 25 en 17 tussen de 25 en 59 jaar oud. Van de 22 cursisten uit de opleiding ingroei social profit zijn er 4 jonger dan 25. De andere zijn tussen 25 en 59. Van de 18 deelnemers aan de opleidingen apotheekassistent zijn er 2 jonger dan 25. De rest valt binnen de leeftijdscategorie 25 tot 59. Van de 22 cursisten uit de opleiding tandartsassistent zijn er 4 jonger dan 25. De rest behoort tot de leeftijdscategorie 25 – 59. De 4 cursisten van de opleiding tandtechnicus zijn tussen de 25 en 59 jaar oud. Van de 1.334 cursisten in een opleiding opvoedkunde zijn er geen ouder dan 60, 204 zijn jonger dan 25. De andere behoren tot de leeftijdscategorie 25-59. 11 van de 12 cursisten technoloog medische beeldvorming behoren tot de leeftijdscategorie 25 tot 59. De andere cursist is jonger dan 25. Voor de opleiding ingroei in de social profit zijn er 18 cursisten jonger dan 25. Alle andere (56) behoren tot de leeftijdscategorie 25-59. 14 van 89 personen die de opleiding zorgportaal volgen zijn jonger dan 25. Alle andere behoren tot de leeftijdscategorie 25-59. Alle 65 deelnemers aan de opleiding 'oriëntatie zorgberoepen' behoren tot de leeftijdscategorie 25-59. In de vooropleiding social profit zijn er 65 van de 382 deelnemers jonger dan 25. De overige 317 zijn

tussen de 25 en 59 jaar oud. Van de opleidingen kinderopvang zijn er 215 van de 850 deelnemers jonger dan 25. Eén iemand is ouder dan 60.

Tenslotte zijn 14 van de 153 personen die een andere social profit opleiding volgden (zoals b.v. totaalzorg, ervaringsdeskundige armoede, …) jonger dan 25. Alle andere vallen binnen de leeftijdscategorie 25 - 59.

Wat betreft de gevraagde opdeling per nationaliteit en opleiding verwijzen we naar de bijgevoegde tabel (tabel 509 SV nationaliteit)

4. Dit wordt georganiseerd door de opleidingsinstellingen en voorzieningen zelf.

   De website ikgaervoor.be geeft een overzicht van de mogelijkheden en is enkel een toeleiden naar.

   De administraties hebben hier geen algemene gegevens over. De inleefmomenten lagen evenwel even stil door corona.

   Er is een algemene mailing geweest om de momenten te updaten postcorona en deze opnieuw in te richten.

   VDAB is positief over de inleefmomenten, gezien dit werkzoekenden op een laagdrempelige manier een concreet beeld van de werkvloer geeft.

5. Zoals aangegeven in mijn antwoord op vraag 1, is de projectgroep rond branding, communicatie, sensibilisering en oprichten intakeplatform van start gegaan in februari 2022. Het overleg hierover is nog volop bezig.

   Het is dus nog te vroeg voor acties en evaluatie van de initiatieven.

   Via het opgezette actieplan slaan de verschillende sociale partners en andere stakeholders zoals VDAB de handen in elkaar. Dit zal bijdragen tot o.a. een duidelijke beeldvorming, maar ook tot een goed overzicht van de verschillende opleidingsmogelijkheden voor zowel werkende als niet-werkende burgers. Een voorbeeld vanuit VDAB is de optimalisatie van de vooropleiding social profit voor anderstaligen. Hiermee worden niet-werkende anderstalige burgers voorbereid op het volgen van een finaliteitsopleiding tot o.a. verpleegkundige, verzorgende/zorgkundige, opvoeder of begeleider in de kinderopvang. Naast het werken aan de kennis van het Nederlands worden ook al enkele specifieke zorg competenties aangeleerd.

6. Zoals aangegeven in mijn antwoord op vraag 1, moet het overleg over deze actie nog worden opgestart.

   Het IAO-project in de Woonzorgcentra met ondersteuning via Workitects kan pas definitief worden geëvalueerd na 31 mei 2022. De looptijd van het project werd immers aangepast naar aanleiding van de impact van covid. Niettemin kunnen we reeds vaststellen dat organisatie van zorg een belangrijk thema blijft. Als overheid kunnen we hier handvaten geven en het traject faciliteren, de vormgeving blijft in handen van de voorzieningen.

   Ik kan nog meegeven dat in februari 2022 het onderzoek van het Steunpunt WVG "Wegwerken van drempels en zoeken naar oplossingen voor intersectorale samenwerking en multi-inzetbaarheid van werknemers binnen de Vlaamse zorg- en welzijnssectoren" van start is gegaan. Gezien dit onderzoek net is opgestart, is het nog te vroeg om hier conclusies uit te trekken.

7. Wat betreft uw vraag naar evaluatie/ waardering van voorgaande antwoorden toe, kan ik kort zijn: deze is voorbarig. Deze subsidie van 30 miljoen loopt van 1 december 2021 tot 31 december 2024. Dit budget zal over de looptijd van het actieplan gefaseerd worden ingezet. Gezien het actieplan loopt tot eind 2024, is het nu te vroeg om dit te beoordelen.

BIJLAGE

3 tabellen